

A l'entorn de l'Onze de setembre

Ja ho tenen els poderosos això, que, quan no poden convèncer amb la raó, vencen fent callar l'interlocutor amb la força. El 1714, per referència al nostre Poble Català, també l'Església va ser silenciada.

Potser l'exemple més significatiu va ser el del Bisbe de Barcelona Benet Sala de Caramany que va prendre partit per Catalunya i s'enemistà amb Felip V el qual, el 1706, el féu empresonar, finalment després de la derrota morí exiliat a Roma el 1715 (després que el Papa Climent XI el nomenés Cardenal). Felip V prohibí que se li fes a Barcelona cap oració fúnebre i que se li donés el nom de cardenal.

Un altre Bisbe, Manuel de Santjust i Pagès, degut a ser exiliat de la seva diòcesi de Vic pel rei Borbó Felip, va morir el 1720, a can Xammar de Baix, fora de la seva diòcesi però tan a prop d'ella com pogué, acollit pels hisendats Xammar de darrera de la nostra església parroquial de Sant Genís de l'Ametlla. (¿Quina una en va fer la jerarquia de l'Església que, durant el segle XVIII, els 13 bisbes que van succeir el bisbe Benet Sala, 11 van ser fills de rànies famílies castellanes i 2 de terres de parla catalana?)

Un altre cas molt diferent d'aquests, però entranyable i evocador va ser el de la pobra campana de Sant Honorat –coneguda popularment per l'"Honorable"– de la Catedral de Barcelona, que va tocar a sometent en defensa dels catalans i dels drets de la nostra Nació. Fet del qual us ofereixo a continuació la poètica narració de Josep Maria de Sagarra.

Ve a tomb recordar el rol de les campanes, ja que l'any 2012, a quatre comarques catalanes van tenir la pensada de tocar les campanes el dia 10 de juny, en el 110 aniversari de la mort de Mn. Cinto Verdguer. Aquest any 2013 ja van brandar les campanes de més de 200 campanars de Catalunya, instaurant així "El dia de la Memòria dels Defensors de la Llengua Catalana". Entre elles van tocar les campanes del Santuari de Puiggraciós. I, encara, ve a tomb

recordar-ho perquè les campanes que, a les 17.14 hores, del dia 11 de Setembre d'enguany, van fer el senyal de donar-se les mans a la VIA CATALANA van ser les de la Seu Vella de Lleida. "Vella" perquè el rei Borbó Felip V va convertir la històrica catedral del segle XIII en caserna militar, va fer construir un pis al claustre per tal de tenir més espai per a allotjar-hi la soldadesca invasora. Aleshores calgué construir una Seu Nova, la del segle XVIII, l'actual catedral en ús. Al repic a glòria de les campanes de la Seu Vella de Lleida, van alçar la veu un immens nombre de campanes de tot Catalunya per anunciar una alba-da per al nostre Poble.

Pere Farriol i Vinyes, prev.

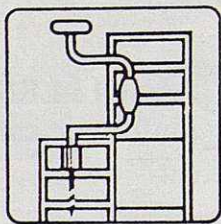
LA VEU DE LA CAMPANA 1714

Josep Maria de Sagarra, 1923

Quan s'anava escolant nostra ciutat
dins del setembre de la mala anyada,
a dalt del campanar a cada estrebada
movia el seu batall desesperat.

I quan la llengua de la nostra gent
anava renegant d'odi i de gana,
quan s'esberlava el pit d'algun valent,
la llengua de metall de la campana
repicava i cridava a sometent.

I quan el conseller de la ciutat
alçava al cel l'espasa i la bandera,
ja el llop amb la casaca de soldat,
i el lladre de la terra forastera
ens ho deixava tot esmicolat,
feia un so ronc com un grinyol de fera
la campana de Sant Honorat.

F U S T E R I A
Lluís Girbau

C/. La Serra, s/n.
Telèfon 93 844 67 15
SANTA EULÀLIA DE RONÇANA